

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2022-06-30

Ärendenummer
NV-04850-22

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över EU-kommissionens förslag till industriutsläppportalsförordning och reviderat industriutsläppsdirektiv KOM (2022) 157 och KOM (2022) 15, diarienummer M2022/00853

Sammanfattning

Naturvårdsverket ser positivt på kommissionens förslag till ett reviderat industriutsläppsdirektiv (IED) och förslag till ny industriutsläppportalsförordning (tidigare E-PRTR).

Naturvårdsverket bedömer att förslag som påverkar förutsättningarna för miljöarbetet på ett betydande sätt är särskilt viktiga i IED-förslagen. Vi anser därför att krav på resurseffektivitet och bindande BAT-AEPL samt krav på att nedre delen av BAT-AEL-intervallet ska vara utgångspunkt vid föreskrivande av villkor är de viktigaste ändringarna.

Naturvårdsverket bedömer att de viktigaste förslagen i Industriutsläppportalsförordningen är ändringen av rapporteringsnivå från ”facility” till ”installation” och att nuvarande bilaga II (föroreningar) lämnats oförändrad.

Naturvårdsverkets ställningstaganden och skäl

Allmänt

Naturvårdsverket ser positivt på kommissionens förslag till ett reviderat industriutsläppsdirektiv (IED) och förslag till ny industriutsläppportalsförordning (tidigare E-PRTR).

Naturvårdsverket vill också lyfta fram att vi tidigare har lämnat in ett underlag gällande potentiella förslag för revideringen av IED daterat den 18 februari 2022

samt en konsekvensutredning av de lagda förslagen till reviderat IED och Industriutsläppsförordningen daterad den 2 juni 2022.

Naturvårdsverket bedömer att förslag som påverkar förutsättningarna för miljöarbetet på ett betydande sätt är särskilt viktiga i IED-förslagen. Vi anser därför att krav på resurseffektivitet och bindande BAT-AEPL samt krav på att nedre delen av BAT-AEL-intervallet ska vara utgångspunkt vid föreskrivande av villkor är de viktigaste ändringarna. Naturvårdsverket bedömer att de viktigaste förslagen i Industriutsläppsförordningen är ändringen av rapporteringsnivå från ”facility” till ”installation” och att nuvarande bilaga II (föroreningar) lämnats oförändrad. Vi redogör för våra ställningstaganden enligt de artiklar som nämns i respektive rubrik nedan. Andra artiklar än de som omnämns i rubriken kan behandlas, men detta görs då översiktligt.

Reviderat industriutsläppsdirektiv

Krav på resurseffektivitet och bindande BAT-AEPL (artikel 11, 13, 14, 14a och 15)

Kommissionens förslag innehåller en rad förändringar av direktivet när det gäller frågan om resurseffektivitet. Naturvårdsverket anser att det är positivt att industriutsläppsdirektivet föreslås stärkas i fråga om resurseffektivitet eftersom det är en avgörande komponent för att en grön omställning ska vara möjlig.

Naturvårdsverket bedömer att den enskilt viktigaste förändringen som föreslås när det gäller krav på resurseffektivitet är att det införs krav på att tillstånd ska innehålla villkor om miljöprestandanivå (värden), BAT-AEPL, även för annat än utsläppsnivåer, BAT-AEL (artikel 14.1.aa). Enligt förslaget ska den behöriga myndigheten försäkra sig om att det föreskrivs sådana villkor som under normala driftförhållanden inte överskrider de miljöprestandanivåer som följer av BAT-slutsatser. Vi bedömer att detta innebär att det därmed kommer att vara ett krav att följa de värden som följer av samtliga BAT-AEPL på samma sätt som det idag finns krav att följa de utsläppsnivåer som följer av BAT-AEL. Krav på att fastställa gränsvärden för till exempel vattenförbrukning, energieffektivitet och avfall skulle därmed kunna bli aktuellt. Vi bedömer att de nuvarande kraven på att följa de utsläppsvärden som följer av BAT-AEL, och som avspeglar den prestandanivå som kan uppnås med användandet av bästa tillgängliga teknik, är en av de regleringarna i direktivet som medför störst miljönytta. Vi anser att motsvarande reglering för resurshushållning, där det är lämpligt och möjligt, också kommer att medföra sådana effekter. Vi är därför positiva till förslaget i denna del.

Naturvårdsverket bedömer att förslaget när det gäller BAT-AEPL bör utformas så att det i större utsträckning överensstämmer med vad som gäller och föreslås gälla för BAT-AEL, det vill säga att det nedre värdet ska vara utgångspunkten vid föreskrivande av villkor och att det ska finnas en möjlighet till undantag. Vi konstaterar att kommissionen inte föreslår att det nedre värdet i BAT-AEPL ska vara utgångspunkten vid bestämmande av villkor, till skillnad från ändringsförslaget gällande BAT-AEL vilket behandlas under rubriken nedan. Ändringen när det gäller BAT-AEL avser att motverka att det är den övre nivån i intervallet som blir bindande när medlemsstater genomför bestämmelsen, vilket är fallet i Sverige och en del andra medlemsstater. Vi bedömer att det finns en risk att utvecklingen skulle kunna bli densamma när det gäller BAT-AEPL med

nuvarande förslag. Enligt förslaget förefaller det inte vara möjligt att få undantag från att följa det övre värdet i en BAT-AEPL, vilket skiljer sig från BAT-AEL där det enligt direktivet är möjligt med undantag. Vi har svårt att se varför det inte skulle kunna vara möjligt att ha en undantagsmöjlighet även för BAT-AEPL, möjligtvis med andra kriterier än de som gäller för BAT-AEL.

Naturvårdsverket konstaterar att det endast undantagsvis i miljöbalkstillstånd föreskrivits villkor med värden när det kommer till energieffektivisering. Kommissionen bedömer i sin konsekvensanalys att det sannolikt endast kommer vara möjligt att fastställa bindande BAT-AEPL för resurseffektivitet i ett fåtal fall och där de industriella processerna för en viss industriutsläppsverksamhet är mycket homogena inom EU och prestandan direkt kan relateras till en väldefinierad teknik. Det är alltså inom ramen för BREF-processen som det kommer att avgöras när det är lämpligt med bindande värden i form av BAT-AEPL. När det är olämpligt föreslår kommissionen att så kallade benchmarknivåer, det vill säga icke-bindande riktvärden, ska gälla. Naturvårdsverket tolkar det som att de kommer att gälla på samma sätt som nuvarande BAT-AEPL. Vi ser detta som en naturlig uppdelning mellan bindande BAT-AEPL och icke-bindande benchmarknivåer, bland annat mot bakgrund av att det ibland kan vara komplicerat att ta fram prestandanivåer för resurseffektivitet. En förutsättning för att BREF-processen ska fungera, och att BAT-AEPL ska kunna tas fram som ger både miljönytta och är skäliga, är att det från branschernas sida tillhandahålls underlag i tillräcklig utsträckning och av tillräcklig kvalitet. Vi bedömer därför att ändringar i artikel 13 som föreslås för att stärka informationsutbytet är ett steg i rätt riktning men utesluter inte att det kan finnas behov av fler åtgärder.

Kommissionens förslag i övrigt när det gäller resurseffektivitet innebär bland annat att verksamhetsutövarens grundläggande skyldigheter att materialresurser och vatten ska användas effektivt, inklusive återanvändas, tydliggörs (artikel 11). Vidare ska tillstånden innehålla villkor med lämpliga krav på övervakning av förbrukning av resurser såsom energi, vatten och råvaror (artikel 14.1.bc). Naturvårdsverket bedömer att det kommer att medföra att resurseffektivitet får en mer betydelsefull plats i tillståndsprovningar.

Vid föreskrivande av villkor ska nedre delen av BAT-AEL-intervallet vara utgångspunkt (artikel 15.3)

Kommissionens förslag innehåller ändringar av artikel 15.3 för att säkerställa att hela intervallet för BAT-AEL ska tillämpas vid fastställande av gränsvärden i tillstånd. Naturvårdsverket är positiva till ändring och instämmer i att så strikta gränsvärden som möjligt som överensstämmer med de lägsta utsläpp som kan uppnås genom att tillämpa BAT i anläggningen bör fastställas som utgångspunkt. Vi instämmer vidare i att det bör vara tydligt att verksamhetsutövaren ska visa på den bästa prestanda som anläggningen kan uppnå genom att tillämpa BAT samt om tillämpningen av BAT enligt beskrivningen i BAT-slutsatserna endast medger att ett mindre strikt gränsvärde kan uppfyllas.

I såväl utvärderingen av IED som i kommissionens implementeringsprojekt har det konstaterats att många medlemsstater endast tillämpar det övre värdet i BAT-AEL-intervallet som ett bindande gränsvärde. En bedömning av vilken nivå i intervallet som den specifika verksamheten faktiskt kan uppfylla sker inte i

någon större utsträckning. Under bland annat implementeringsprojektet har dock kommissionen lyft fram att detta förfarande inte är förenligt med IED, utan istället ska hela BAT-AEL-intervallet tillämpas för att definiera BAT för en specifik verksamhet.

Naturvårdsverket instämmer i kommissionens bedömning att ändringen av artikel 15.3 kan skapa förutsättningar för mer rättvisa konkurrensvillkor samt kan medföra en högre miljöambition inom EU.

Naturvårdsverket konstaterar att den förslagna lydelsen i artikel 15.3 lämnar öppet för bedömning vilka omständigheter som den behöriga myndigheten kan beakta vid bedömningen av om det är genomförbart att uppfylla en lägre utsläppsnivå och var inom intervallet för en BAT-AEL som begränsningsvärdet ska sättas. Det är också otydligt hur det nya kravet ska tillämpas i fall där BAT-AEL avser flera tekniker är beskrivna som BAT vilka till exempel kan tillämpas var för sig eller i kombination.

Som anges i kommissionens genomförandebeslut 2012/119¹ och även upprepas i skäl 15 till förslaget uttrycks BAT-AEL som ett intervall för att spegla skillnaderna inom en viss typ av anläggning vilka resulterar i variationer i den miljöprestanda som uppnås vid tillämpning av BAT.

I kommissionens konsekvensanalys beskrivs även att den behöriga myndigheten bland annat ska räkna med anläggningens tekniska särdrag och lokala miljöförhållanden i sin bedömning av var begränsningsvärden ska sättas.

Naturvårdsverket konstaterar att utfallet av förslaget till viss del även är beroende av hur enskilda BAT-AEL framöver utformas. Om BAT-AEL blir mer specificerade ger de en tydligare anvisning till den behöriga myndigheten kring vilken nivå som bör kunna uppnås i en anläggning. Kommissionen noterar i konsekvensanalysen att ändringen kan medföra att det behövs tydligare information om vilka tekniker som kan innebära att den lägre nivån för BAT-AEL kan uppnås samt att sådan information vanligtvis redan tas fram inom BREF-processen. Vi anser att det generellt är positivt om mer sådan information anges. Vidare noteras i konsekvensanalysen att flera intervall även kan identifieras för att bättre återspegla de tekniker som används.

Naturvårdsverket bedömer att det skulle kunna vara lämpligt att kombinera förslaget med en anvisning om att den behöriga myndigheten, i de fall ett intervall avser flera olika tekniker som beskrivs som BAT, ska göra en avvägning utifrån kostnader och nytta. Det ska dock inte vara fråga om att kraven för att sätta ett begränsningsvärde högre i intervallet ska motsvara en dispensprövning och det är viktigt att bestämmelserna medger en bedömning utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet. Det kan även bli ännu viktigare att det, både i framtagandet av BAT-AEL och i fastställandet gränsvärden, beaktas att begränsning av vissa utsläpp kan försvåra en minskning av andra utsläpp.

Naturvårdsverket bedömer att den föreslagna utformningen av artikel 15.3 är i linje med utgångspunkterna vid tillståndsprövning enligt miljöbalken och tillämpningen av BAT-slutsatser vid fastställande av tillståndsvillkor. Det är

¹ Kommissionens genomförandebeslut av den 10 februari 2012 om regler för de riktlinjer om insamlingen av uppgifter och om utarbetande av BAT-referensdokument och om deras kvalitetssäkring som avses i europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp (2012/119/EU).

verksamhetsutövaren som ska visa att de allmänna hänsynsreglerna uppfylls, däribland att bästa möjliga teknik används. Utsläppsnivåerna i begränsningsvärden sätts vanligtvis utifrån en viss tekniks prestanda. Vid tillståndsprövning ska BAT-slutsatserna användas som referens vid fastställande av begränsningsvärden och då är hela intervallet relevant att använda som underlag.

Idag blir det övre värdet i BAT-AEL-intervallet automatiskt bindande för svenska verksamheter fyra år efter publicering av BAT-slutsatser. Den föreslagna ändringen innebär att det förtydligas att det behöver ske en bedömning för den enskilda anläggningen inom denna tid. Om en individuell bedömning ska göras för varje verksamhet kan det svenska genomförandet av direktivet med generella föreskrifter försvåras kraftigt, i vart fall i sin nuvarande utformning. Om BAT-AEL ska göras gällande för verksamhetsutövare genom tillståndsprövning i stället för generella föreskrifter, kan verksamhetsutövare och myndigheter också påverkas genom ökade kostnader och administrativ belastning. Å andra sidan resulterar det sannolikt i mer träffsäkra miljökrav med i många fall högre ambitionsnivå.

Naturvårdsverket konstaterar att om gränsvärden sätts med mindre marginal till de utsläpp som anläggningen klarar att uppnå kan det leda till att bedömningen av vad som utgör normala driftsförhållanden få större betydelse. Det är därför bra om det i framtagandet av BREF-dokument läggs större fokus på beskrivning av vad som utgör annat än normala driftsförhållanden.

Förtydliganden kring att säkerställa att miljöbelastningen vid indirekta utsläpp till vatten inte ökar (artikel 15.1)

Naturvårdsverket är positiva till de förändringar som föreslås i artikel 15.1 rörande utsläpp som sker via avloppsreningsverk. Vi har dock uppmärksammat att ledningsnätet mellan industri och avloppsreningsverk i bestämmelsen omfattar arbetsmiljö men inte driftsförhållanden i övrigt. Industriella utsläpp kan även ge negativa effekter på ledningsnätet till exempel i form av skador eller igensättning. En komplettering skulle därför kunna vara motiverad rörande artikel 15.1.a så att den även omfattar ledningsnätet på motsvarande sätt som detta inkluderas i artikel 15.1.b. Vid industriell anslutning till ledningsnät finns även en risk för orenade utsläpp genom bräddning på ledningsnätet. Även om bräddningar från ledningsnätet ytterst är VA-huvudmannens ansvar skulle det kunna vara motiverat att frågan bedöms i samband med att en industriell anslutning till ledningsnätet prövas. En möjlighet är att till exempel, som en skyddsåtgärd, tillfälligt kunna stänga av anslutningen under en tid vilket skulle kunna motverka orenade utsläpp vid en temporär driftstörning på ledningsnätet.

Krav på omprövning av dispenser (artikel 15.4)

Naturvårdsverket instämmer i förslagen avseende krav på omprövning av dispenser vart fjärde år eller när omprövning enligt artikel 21 initieras.

Enligt den nuvarande lydelse av artikel 15.4 är dispens begränsad i tid på det sättet att den upphör att gälla när det gränsvärde som dispensen avser har ersatts med nya BAT-slutsatser.

Av punkt 13 i ingressen till IED anges att kommissionen bör sträva efter att uppdatera varje BAT-slutsatsdokument senast åtta år efter det att det förra offentliggjordes. Naturvårdsverket konstaterar att denna ambition har visat sig vara svår att uppnå hittills. Det kan dröja många år till nästa BAT-slutsatsdokument publiceras och det är inte ens säkert att alla BAT-slutsatsdokument som finns idag kommer revideras. Vi anser att detta motiverar införande av en bortre tidsgräns för hur länge en dispens kan gälla utan att vara föremål för en omprövning.

1 kap. 18 § industriutsläppsförordningen ger möjlighet att bestämma en kortare tidsperiod för dispens om förutsättningarna för dispens endast finns under den tid som behövs för att anpassa anläggningen till de utsläppsvärden som anges i BAT-slutsatserna.

Naturvårdsverket konstaterar att av alla de dispenser som meddelats i Sverige är cirka 70 procent tidsbegränsade till ett specifikt datum. De flesta dispenser är tidsbegränsade mellan ett till fyra år.

Vi förutsätter att även möjligheten till kortare tidsbegränsningar än omprövningsmöjligheten enligt förslaget finns kvar och används.

Bedömning av efterlevnad (artikel 15a)

Naturvårdsverket är positiva till kommissionens ansats att säkerställa att mätosäkerhet hanteras mer likartat mellan medlemsstaterna. Som kommissionen pekar på i konsekvensanalysen leder skillnader i tillämpningen av mätosäkerhet i efterlevnadsbedömningen bland annat till inkonsekvent bedömning av miljöprestanda och i vissa fall underskattning av faktiska utsläpp från en anläggning.

Naturvårdsverket instämmer med förslaget om en ny artikel 15a.1. Vi uppfattar att den sätter en övre gräns för vilka avdrag för mätosäkerhet som får göras.

Naturvårdsverket konstaterar utifrån kommissionens implementeringsprojekt att medlemsstaternas genomförande vad gäller bedömning och hantering av mätosäkerhet skiljer sig mycket åt.² En i praktiken viktig skillnad mellan medlemsstaterna är hur så kallad validering tillämpas. För stora förbränningsanläggningar och för förbränning av avfall enligt kapitel III respektive IV IED ska ett schablonvärde för mätosäkerhet subtraheras från det uppmätta värdet innan jämförelse görs med de gränsvärden enligt dessa kapitel. Naturvårdsverket har erfarit att det i flera medlemsstater tillämpas ett sådant schablonmässigt avdrag även för gränsvärden fastställda enligt kapitel II. Det gäller i första hand för stora förbränningsanläggningar och avfallsförbränning, men i vissa medlemsstater även för andra. Om ett sådant schablonavdrag görs kan det innebära att ett givet gränsvärde kan medge mycket högre uppmätta värden än nivån på gränsvärdet.

I Sverige är det ytterst ovanligt med tillståndsvillkor som anger att ett schablonmässigt avdrag för mätosäkerhet ska göras. Mätosäkerhet regleras

² Se bland annat Assessment of compliance with Emission Limit Values under the Industrial Emission Directive”, Current practices in Europe, Report for European Commission, Final report for European Commission - 070201/2018/785947/SFRA/ENV.C.4, ED 11515 | Issue number 3 | Date 23/07/2020, Ricardo Confidential.

normalt inte särskilt i villkor. Naturvårdsverkets uppfattning är att mätosäkerhet inte vägs in vid bestämmande av begränsningsvärden och att det är de direkt uppmätta värdena utan schablonavdrag som avses. I industriutsläppsförordningen finns inte heller några regler om schablonavdrag för mätosäkerhet.

Naturvårdsverket bedömer att det av den föreslagna lydelsen av artikel 15a.2 är svårt att utläsa vad de gemensamma reglerna för att bedöma efterlevnaden av gränsvärden som kommissionen föreslår ta fram kan komma att omfatta. Det är även svårt att av underlaget i övrigt utläsa vilken utformning och detaljeringsnivå de gemensamma reglerna kan få.

I konsekvensanalysen nämns att det finns särskilda regler för stora förbränningsanläggningar och för förbränning av avfall i kapitel III respektive IV IED om fastställandet av validerade genomsnittliga utsläppsvärden genom avdrag för mätosäkerhet. Kapitel III och IV IED omfattar även regler om hur stor andel av mätvärdena eller drifttiden som ska uppfylla begränsningsvärden. Det är tänkbart att de gemensamma reglerna avses få ett motsvarande innehåll som kapitel III och IV. Det kan innebära att det fastställs schablonvärden för mätosäkerhet som får subtraheras från det uppmätta värdet innan jämförelse görs med gränsvärdena. Det är även tänkbart att avdrag för den faktiska mätosäkerheten istället får göras.

Mot bakgrund av otydligheterna som anges ovan svårt att ta ställning till förslaget om gemensamma regler och vi vill även skicka med följande:

- Naturvårdsverket bedömer generellt att validering med avdrag för mätosäkerhet skapar krångliga regler och mycket administration jämfört med att direkt använda uppmätta mätvärden utan validering. Det är viktigt att gemensamma regler blir tydliga och att det vid behov tas fram en vägledning. Gemensamma regler bör innebära minskad och inte ökad administrativ börda, vilket i skäl 18 anges vara ett syfte med förslaget. Det är även viktigt att de gemensamma reglerna medger en anpassning till omständigheterna i det enskilda fallet.
- Artikel 15a.3 innebär att de nya bestämmelserna om bedömning av efterlevnad ska ha företräde framför reglerna i kapitel III och IV för stora förbränningsanläggningar och förbränning av avfall. Om gemensamma regler tas fram bedömer Naturvårdsverket att det kan underlätta för såväl myndigheter som verksamhetsutövare om det sker en samordning med reglerna för efterlevnaden av begränsningsvärden för förbränningsanläggningar. Artikeln är dock svårläst och vi föreslår därför att förhållandet mellan artikel 15a och kapitel III och IV förtydligas.

Bindande krav på miljöledningssystem (EMS) (artikel 14.1 bb och 14 a)

Naturvårdsverket konstaterar att krav på miljöledningssystem (Environmental Management System, EMS) framgår redan idag av befintliga BAT-slutsatsdokument. Kravet tillämpas i Sverige på sådant sätt att hänsyn ska tas till sådana slutsatser när det bedöms om en verksamhet lever upp till kravet i 2 kap. 3 § miljöbalken vilket lämnar viss flexibilitet i genomförandet.

Kommissionen föreslår att det genom artikel 14.1 bb föreskrivs att tillstånd även ska omfatta relevanta krav på ett EMS. Vidare genom att det i artikel 14a introduceras en horisontell bestämmelse i direktivet om bland annat ett minimikrav på vad ett EMS ska innehålla. På det sättet blir dessa krav bindande. Naturvårdsverket gör

tolkningen att syftet med förslaget framför allt är att stärka ett genomförande av andra ambitioner med IED som kopplar bland annat till resurseffektivitet, cirkulär ekonomi eller giftfri miljö. Vi har svårt att bedöma hur långt denna potentiella nytta kan tillgodoses genom miljöledningssystemet. Vi bedömer ändå att de gemensamma utgångskraven enligt artikel 14a inklusive det nya kravet på tillgängliggörande av EMS via Internet kan innebära att det blir mer synligt och transparent vilka ambitioner, mål och åtaganden som gäller för en viss anläggning och hur verksamhetsutövaren jobbar för att uppnå dessa. Detta kan bland annat bidra till att sprida goda exempel.

Naturvårdsverket konstaterar att uppgifter som kan omfattas av sekretess i vissa fall kan behöva utgöra underlag för en EMS eller att sådana uppgifter kan komma till allmänhetens kännedom genom en EMS. Vi bedömer att det är viktigt att förhålla sig till detta men samtidigt bör det inte utgöra något hinder mot att införa förslaget.

Utökad tillgång till information (artikel 5.4 och 24.2)

Naturvårdsverket instämmer i kommissionens förslag som syftar till att förbättra och utöka allmänhetens tillgång till miljöinformation.

Naturvårdsverket konstaterar att förslagen innebär att mer information ska tillgängliggöras via Internet. Vi vill i samband med det lyfta att nyttan med ett ökat tillgängliggörande i stor utsträckning beror på både vald implementering och valt genomförande. Vi har uppmärksammat Miljödepartementet om brister med nuvarande implementeringen av kraven på tillgängliggörande av de domar, beslut och dokument som framgår av artikel 24 IED genom en hemställan som skickades in den 7 februari 2022.

Naturvårdsverket konstaterar att det även är otydligt hur krav i artikel 5.4 och artikel 24.2 förhåller sig till varandra.

Enligt förslaget införs ett tillägg i artikel 24.2 om att tillgängliggörande via Internet ska vara systematiskt, utan kostnad och utan att begränsa tillgången till registrerade användare. Kravet gäller beslut om meddelande, omprövning eller uppdatering av tillstånd. Ett liknande krav framgår nu även av artikel 5.1. Enligt bestämmelsen ska tillstånd som beviljats för anläggningar som omfattas av detta direktiv tillgängliggöras via Internet utan kostnad och utan att begränsa tillgången till registrerade användare. Naturvårdsverket noterar dock att krav på systematiskt tillgängliggörande inte finns med i artikel 5.1. Av artikeln framgår dock ytterligare krav på tillgängliggörande av en sammanfattning av tillståndet. Vi anser att det är otydligt om det är så att samma fråga, det vill säga tillgängliggörande av tillstånd regleras på två ställen i direktivet. I så fall föreslår vi att kravet på tillgängliggörande av tillstånd och sammanfattningar regleras samlat i artikel 24.2.

Utöka allmänhetens deltagande i processer (artikel 24, 25.1 och 26)

Naturvårdsverket är positiva till kommissionens förslag om att förtydliga bestämmelserna. Det innebär ökade förutsättningar för mer likvärdig tillämpning av bestämmelserna inom unionen och bättre möjlighet att säkerställa att Århuskonventionen efterlevs. Ett av förslagen innebär att allmänheten ska ges tillfälle att delta i uppdateringen av tillstånd till följd av offentliggörandet av

beslut om BAT-slutsatser. Vi bedömer att detta kan föranleda vissa frågor kring hur det svenska genomförandet av industriutsläppsdirektivet, som i stora delar sker genom generella föreskrifter, ska kunna tillgodose syftet med detta krav.

Underlätta användning av ny teknik (artikel 27 a-c)

Naturvårdsverket är positiva till förslaget om att inrätta ett innovationscentrum för industriell omvandling och utsläpp. Vi bedömer att det är viktigt för att kunna driva på arbetet med att samla in och analysera information om ny teknik, och karakterisera deras utvecklingsnivå och miljöprestanda.

Vi instämmer även i förslaget om att förlänga möjligheten att testa ny teknik från 9 till 24 månader, samt att verksamhetsutövare får sex år på sig efter offentliggörandet av ett beslut om BAT-slutsatser att följa de utsläppsnivåer som är förknippade med de nya tekniker som har fastställts i BAT-slutsatserna för en specifik bransch. Enligt den process som finns för att revidera BREFar för olika branscher ingår en datasinsamlingsfas där olika referensanläggningar bidrar med den data som sedan ligger till grund för vad som beslutas vara bästa tillgängliga teknik med tillhörande gränsvärden för utsläpp för en viss process. Vart åttonde år är det tänkt att BREFarna ska revideras och uppdateras med aktuell information men i praktiken har det gått längre tid mellan revideringarna. Det förslagen bland annat syftar till är att påskynda fastställandet av lägre utsläppsstandarder och undvika att ha långa perioder med samma standarder.

Naturvårdsverket konstaterar att befintliga artikel 15.5 om att testa ny teknik, som genom förslaget ändras med syfte att underlätta för ny teknik och föreslås regleras i artikel 27 b och c, inte har genomförts i svensk lagstiftning.

Omställning mot en ren, cirkulär och klimatneutral industri (artikel 27 d)

Naturvårdsverket instämmer i förslaget om ett nytt krav på framtagande av omställningsplaner på anläggningsnivå som en del av miljöledningssystemet.

Omställningsplanerna ska enligt förslaget avse anläggningarnas omställning under åren 2030-2050. Vi bedömer att planerna kan utgöra ett stöd i omställningen av anläggningarna och att det är bra att omställningsplanerna har ett brett perspektiv eftersom frågor om cirkularitet och klimatneutralitet ska bedömas gemensamt. För att omställningsplanerna ska kunna utgöra ett stöd under den angivna perioden är det viktigt att arbetet påbörjas tidigt och att den första omställningsplanen tas fram så tidigt som möjligt. Särskilt viktigt är det ur aspekten att de ska kunna bidra till arbetet med att uppnå klimatneutralitet i tid. Naturvårdsverket anser därför att omställningsplanerna bör tas fram före år 2030.

Naturvårdsverket konstaterar att det saknas en motivering till varför framtagandet av omställningsplanerna för vissa branscher knyts till offentliggörandet av BAT-slutsatser liksom att kravet på omställningsplaner inte är knutet till ett bestämt datum. Det skapar en osäkerhet om när kravet kommer aktualiseras och det riskerar att för vissa branscher bli väldigt långt fram i tiden. BAT-slutsatserna och förändringar i verksamheten kan lämpligen beaktas vid uppdatering av omställningsplanerna.

Naturvårdsverket uppfattar att eftersom omställningsplanerna ska bli en del av miljöledningssystemen så ska de uppdateras löpande. Det är viktigt att en sådan uppdatering sker och det bör framgå tydligare i direktivet.

Eftersom omställningsplanerna enligt förslaget inte kopplas till någon annan mekanism för efterlevnad är kraven på extern granskning och att informationen ska publiceras av betydelse för att omställningsplanerna ska få effekt. Genom att omställningsplanerna ska publiceras kan de till exempel bidra till att sprida kunskap och goda exempel mellan företagen samt bidra till en höjd ambitionsnivå hos företagen. Vi uppfattar förslaget i övrigt som att det till stor del blir upp till verksamhetsutövarna att avgöra vad som ska inkluderas i planerna och hur de ska följas.

Naturvårdsverket noterar att det anges att omställningsplanerna ska granskas av revisorn som anlitas av verksamhetsutövaren som en del av dess miljöledningssystem men att det inte finns något krav på granskning av utomstående revisor av miljöledningssystemet enligt artikel 14b.

Naturvårdsverket anser att det är viktigt att omställningsplanerna blir tillräckligt konkreta och att det framgår vilka enskilda åtgärder som ska vidtas och när. Kommissionen ska enligt förslaget ta fram en genomförandeakt som ska fastställa formatet för omställningsplanerna och som kan vara betydelsefull för att styra kvaliteten på omställningsplanerna. Vi anser att det är viktigt att genomförandeakten kan reglera inte bara formatet utan även minimikrav på innehåll, detaljeringsgrad och ambitionsnivå.

Granskning av genomförandet av direktivet (artikel 73)

Kommissionen har föreslagit flera ändringar av andra EU-regleringar som kommer att påverka växthusgasutsläppen från industrin. Naturvårdsverket bedömer, förutsatt att dessa förslag verkligen blir lagstiftning med bibehållen ambition som också håller över tid, att ytterligare styrning via IED skulle få relativt liten effekt. Vi bedömer dock att IED skulle kunna utgöra ett skyddsnät om övrig styrning av växthusgasutsläppen inte lyckas styra industrin tillräckligt och anser att IED bör revideras i en riktning så att det ges större möjlighet att ställa krav på minskning av fossila råvaror och utsläpp av växthusgaser.³

Vi anser att det bör anges uttryckligen att den rapport med granskning av genomförandet av direktivet, som kommissionen enligt artikel 73 ska ta fram vart femte år, ska syfta till att se över behovet och möjligheten att inom IED ställa sådana krav.

Det är lämpligt att en första översyn görs år 2028, då det bör vara tydligare hur övriga delar av EU:s klimatreglering kommer att se ut framöver.

Inkludera tillverkning av litiumjonbatterier i IED (bilaga I)

Naturvårdsverket instämmer i förslaget om att inkludera tillverkning av litiumjonbatterier i IED eftersom det säkerställer att alla anläggningar inom branschen har samma miljökrav vilket i sin tur främjar lika konkurrensvillkor inom EU. Att denna typ av tillverkning inkluderas i IED innebär i förlängningen

³ Se Naturvårdsverket, Industrins klimatomställning Underlagsrapport till regeringsuppdraget om Näringslivets klimatomställning (rapport 7045).

att referensdokumentation över gränsvärden för utsläpp och vad som är bästa tillgängliga teknik kommer tas fram vilket underlättar och snabbar på miljöprövningen och gör den mer transparent och förutsägbar.

Vi bedömer att det är lämpligt att även annan typ av batteritillverkning såsom exempelvis nickel-kadmium batterier, nickel-metallhydridbatterier och natriumjonbatterier inkluderas i IED. Om andra typer av batteritillverkning utöver litiumjonbatterier skulle omfattas av IED behöver det tröskelvärde som föreslås (en produktionskapacitet på 3,5 GWh eller mer per år) ses över och i förekommande fall sänkas. Tröskelvärdet är dock relevant för den tillverkning av litiumjonbatterier som är i drift idag eller planeras framöver.

Möjliggörande av BAT-slutsatser för deponier (bilaga I)

Naturvårdsverket bedömer att det är positivt att det föreslås bli möjligt att anta BAT-slutsatser för deponier som omfattas av IED. Deponier omfattas i nuläget av deponeringsdirektivet (1999/31/EG). Deponeringsdirektivet kan dock inte användas som ett referensdokument av provnings- och tillsynsmyndigheter på det sätt som BAT-slutsatser används till. Det innehåller till exempel inga gränsvärden för utsläpp eller någon redogörelse för vad som är bästa tillgängliga teknik för rening av utsläpp. Direktivet specificerar inte heller vad som ska mätas eller hur ofta, bara att mätningar ska utföras.

Fastställda BAT-slutsatser för deponier skulle även underlätta för att lösa de tillämpningssvårigheter som idag finns för de deponier som även har avfallsbehandling. Avfallsbehandling omfattas av BREFen för avfallsbehandling, men anläggningar som har deponier som huvudsaklig industriutsläppsverksamhet kommer aldrig att omfattas av denna. Förutsättningarna kan därför bli väldigt olika för liknande anläggningar där olika bedömning gjorts av vad som utgör anläggningens huvudsakliga industriutsläppsverksamhet. Detta gäller dock inte vid provning där hänsyn ska tas till bland annat sådant underlag som BAT-slutsatser oavsett om verksamheten utgör huvud- eller sidoverksamhet.

Ur ett miljöhänseende är det positivt att det tas fram BAT-slutsatser även för deponier för att skapa en samlad dokumentation om bästa möjliga teknik för till exempel rening av lakvatten och minskade deponigasutsläpp.

Inkludera utvinning och bearbetning av industri- och malmmineral (bilaga I)

Naturvårdsverket är positiva till förslaget att inkludera utvinning och bearbetning av industri- och malmmineral i IED då det kan medföra en mer ensad miljöprövning och villkorsskrivning. Om utvinning och bearbetning omfattas av IED kommer det tas fram BAT-slutsatser för dessa verksamheter vilka skulle kunna fungera som en referens för provningsmyndigheten vid tillståndsprovning. Idag finns omotiverade skillnader gällande till exempel villkor för utsläpp till vatten för utvinningsverksamheter då vissa verksamheter har flera villkor medan andra har få eller inga villkor alls. En mer ensad miljöprövning och villkorsskrivning skulle också vara till fördel för tillsynsmyndigheten eftersom det blir enklare att utöva tillsyn över dessa verksamheter. Sammantaget leder en ensad tillståndsprovning, tillsyn och

miljökrav till lika konkurrensvillkor för utvinning och bearbetning av industri- och malmmineral inom såväl Sverige som inom EU.

En BREF med BAT-slutsatser kan även leda till att det blir tydligare vilket underlag som minst ska ingå i en ansökan om tillstånd till utvinning och bearbetning. Tidskrävande kompletteringsrundor kan därmed undvikas och miljöprövningen effektiviseras och blir mer rättssäker. Det skulle även kunna medföra ett mer effektivt användande av resurser hos både parter i miljöprövningsprocessen och inom domstolsväsendet.

Naturvårdsverket ser även en miljönytta med att inkludera utvinning och bearbetning i IED. Det skulle innebära minskade utsläpp till luft och vatten av föroreningar samt krav på statusrapport för förorenad mark. Graden av en verksamhets miljöpåverkan på luft, vatten och mark kan dock variera beroende på vilka mineral som utvinns. Det framgår inte i kommissionens förslag om eller hur det tagits hänsyn till detta vid avgränsningen av förslaget. Att inkludera utvinning och bearbetning i IED skulle även leda till krav på resurshushållning, mindre avfall och bättre avfallshantering vilket är positivt ur ett resurseffektivitetsperspektiv. Utvinning och bearbetning av malmmineral är den mest avfallsintensiva branschen i Sverige. I avfallet hamnar flera för samhället viktiga mineraler då det inte är eller har varit lönsamt att utvinna dem. Det finns i nuläget begränsade möjligheter att ställa krav på verksamhetsutövare att ta fram, följa upp och offentliggöra information om innehåll av samhällsviktiga metaller i utvinningsavfall. Det finns även begränsade möjligheter att ställa krav på att sådana metaller omhändertas på ett resurseffektivt sätt, eventuellt skulle en BREF med BAT-slutsatser kunna möjliggöra det.

Avfallshantering av gruvavfall har i nuläget BAT-slutsatser under utvinningsavfallsdirektivet. Naturvårdsverket bedömer att det är otydligt om avfallshantering och deponering av gruvavfall framöver är tänkt att omfattas av verksamhet 5.4 i bilaga I till IED eller om det fortsatt ska regleras endast under utvinningsavfallsdirektivet. Vi anser att det vore lämpligt om de krav som berör utvinning, bearbetning och avfallshantering inom samma bransch har samma juridiska status eftersom det annars kan bli otydligt vad som gäller. I annat fall behöver det tydliggöras vilket förhållande IED och utvinningsavfallsdirektivet har till varandra och vilket direktiv som har företräde i olika situationer.

Övriga synpunkter

BAT-slutsatser som omfattar andra verksamheter än den huvudsakliga verksamheten

Naturvårdsverket anser att artikel 21.3 behöver förtydligas för att säkerställa att anläggningar drivs i enlighet med samtliga för anläggningen tillämpliga BAT-slutsatser, även de som omfattar annat än den huvudsakliga verksamheten, senast en viss tid. En tidsgräns skulle lämpligen knytas till en viss tid efter publicering av sådana BAT-slutsatser som omfattar annat än den huvudsakliga verksamheten. De skulle dock behöva finnas viss flexibilitet för att till exempel medge en samordning med publicering av BAT-slutsatser för den huvudsakliga verksamheten. Vi har uppfattat att medlemsstater hanterar detta olika och ett förtydligande i direktivet skulle bidra till rättvisa konkurrensvillkor. Förtydligandet bör inte påverka den gällande huvudprincipen att det huvudsakliga BAT-slutsatser som utlöser krav på omprövning och att omprövningen då ska

inkludera sidoslutsatser. Förtydligandet syftar istället till att lösa problemet med att det kan ta lång tid innan sidoslutsatser blir gällande.

Förslag till industriutsläppsportalsförordning

Ändringen av rapporteringsnivå från ”facility” till ”installation” (artikel 5)

Naturvårdsverket är positiva till kommissionens ambition att stärka kopplingarna mellan E-PRTR och IED.

Naturvårdsverket bedömer dock att den föreslagna åtgärden inte räcker för att uppnå det uttalade syftet i och med att det i dagsläget saknas en entydig tolkning av vad en ”installation” egentligen är. Det förekommer ett flertal olika beskrivningar och termer som är svåra att sammanfoga till en helhetsbild. I den svenska översättningen av E-PRTR översätts ”facility” med industrienheter, medan termen ”installation” inom både E-PRTR och IED översatts med anläggning. Det blir särskilt otydligt när man lägger samman definitionerna i IED och E-PRTR och jämför med hur de tillämpas. Definitionen inom E-PRTR är att en ”installation” är underordnad en ”facility”. Begreppet ”installation” används trots det genomgående inom IED och i kommissionens beskrivningar av direktivet på ett sätt som betecknar den samlade verksamheten.

Generellt finns denna problematik genomgående i revideringen av IED och E-PRTR. I kommissionens konsekvensanalys för IED-revideringen prognosticeras antalet ”installations” till knappt 65 000 till år 2025, medan man för E-PRTR säger att motsvarande ökning går från 34 000 ”facilities” till 210 000 ”installations”. Skillnaderna beror sannolikt på att inom IED tolkas en ”installation” som anläggningen som helhet men inom E-PRTR är det en avgränsad del, detta då det inom E-PRTR redan finns ett begrepp för helheten ”facility”.

Naturvårdsverket konstaterar att kommissionen inte har en samlad definition och tillämpning av termerna på EU-nivå och inte heller har en gemensam uppfattning om konsekvenserna av förändringen. Innebörden i begreppet ”installation” har betydande konsekvenser både legalt och ekonomiskt, såväl för verksamhetsutövarna som för berörda myndigheter. Naturvårdsverket anser därför att kommissionen behöver förtydliga skrivningarna avseende anläggningsbegreppet samt ta fram en tydlig, samlad vägledning, med hänsyn tagen till både IED och E-PRTR. Utan detta kan förslaget potentiellt långtgående konsekvenser inte överblickas.

Borttagandet av begreppet facility (artikel 2)

Naturvårdsverket motsätter sig till att begreppet ”facility” tagits bort ur förslaget. Vi anser att det är olämpligt av flera anledningar:

- Det skulle innebära att förordningen och dess framtida rapportering inte längre är INSPIRE-kompatibel eftersom kopplingen till den site på vilken anläggningen är belägen inom INSPIRE går via en ”facility”, inte en ”installation” som ju är underordnad en ”facility” i hierarkin inom INSPIREs datatema “Production and industrial facilities”.⁴

⁴ Kommissionens förordning (EU) nr 1253/2013, punkt 8.2.1 i bilaga IV

- Det påverkar genomförandet av Kievprotokollet vilket efterfrågar information per ”facility”. Om ”facility” tas bort från E-PRTR riskerar man att två separata system skapas, ett för Kievprotokollet och ett för Industriemissionsportalen, vilket i sin tur kommer att generera merarbete för den behöriga myndigheten.
- Strukturen i medlemsländernas rapportering och EEA:s befintliga industriutsläppsportal kommer att behöva göras om och de bakomliggande rapporteringsbesluten måste revideras eftersom dessa är uppbyggda kring INSPIRE-hierarkin.
- Ett begrepp ser ut att motsvara helheten men egentligen avser en enskild del, som i och med förslaget kommer att bli fallet med begreppet ”installation”, försvårar förståelsen av förordningen.

Naturvårdsverket ser en risk att förslaget kan komma att motverka kommissionens ambitioner om att få in mer detaljerade data om utsläppen eftersom majoriteten av medlemsländerna idag hanterar en ”installation” som att den motsvarar den samlade verksamheten. Om det överordnade begreppet ”facility” ersätts av ”installation” blir det intrycket starkare utifrån hur regelverken kommer att se ut, vilket i sin tur riskerar att minska medlemsländernas förståelse och incitament till förändring.

Eftersom förslaget gör det svårare att förstå regelverket så bedömer vi att det sannolikt kommer att försämra allmänhetens möjlighet att ta del av den publicerade miljöinformationen samt att engagera sig i beslutsprocesser. Det skulle motverka en av kommissionens uttryckta ambitioner med åtgärden.

Verksamhetsutövare ska endast rapportera efterfrågade uppgifter vid ett tillfälle till den behöriga myndigheten (artikel 5.1)

Naturvårdsverket instämmer i förslaget om att verksamhetsutövarna endast ska rapportera efterfrågade uppgifter vid ett tillfälle till den behöriga myndigheten. Naturvårdsverket anser dock att skrivningen behöver justeras och omformuleras till att den behöriga myndigheten ska verka för att berörda verksamhetsutövare endast ska behöva rapportera efterfrågade uppgifter vid ett tillfälle.

Vi anser att förslaget är otydligt då det i sammanställningen av ändringarna inte framgår att skrivningen ”såvida den behöriga myndigheten inte redan har tillgång till dessa uppgifter” i artikel 5.1 faktiskt är ett tillägg. Eftersom tillägget innebär en kravskärpning gentemot medlemsländerna anser vi att kommissionen behöver tydliggöra sin ståndpunkt avseende ändringens omfattning och konsekvenser. Med nuvarande skrivning finns det stort tolkningsutrymme kring vad som avses.

Naturvårdsverket bedömer att det i dagsläget saknas förutsättningar för att kunna genomföra förslaget i Sverige. För att kunna leva upp till kravet krävs att informationen är tillgängliggörs av verksamhetsutövarna i ett strukturerat och enhetligt digitalt format. Exempel på möjliga svårigheter att genomföra tillägget i förslaget är:

- Verksamhetsutövare rapporterar uppgifter om avfallstransporter både via miljörapporteringssystemet och via avfallsregistret. Det saknas gemensamma anläggningsidentiteter för systemen, vilket gör det mycket svårt att jämföra inlämnade uppgifter. Stickprovskontroller indikerar att det finns skillnader i rapporterade avfallsmängder mellan systemen.

- Att det finns en eventuell överlappning mellan den information som efterfrågas av berörda verksamhetsutövare enligt artikel 5 och förslaget till direktiv om företagens hållbarhetsrapportering.⁵

Rapportering av resursförbrukning (energi, vatten) och användning av råmaterial (artikel 5.1(d))

Naturvårdsverket instämmer i förslaget om att inkludera uppgifter om resursförbrukning och användning av råmaterial i verksamhetsutövarnas rapportering. Förslaget ligger i linje med EU:s handlingsplan för cirkulär ekonomi och IED artikel 11.f om effektiv energianvändning samt det föreslagna tillägget avseende effektiv användning av materialresurser och vatten. Tillägget innebär att man kommer att kunna utveckla indikatorer för att följa upp och utvärdera åtgärder över tid, både per enskild anläggning, per bransch samt på nationell nivå. Vi bedömer att tillägget kommer att bidra till en effektivare användning av resurser i samhället och dessutom att informationen i portalen kommer att bli mer förståelig och användbar för både allmänheten och beslutsfattare.

Verksamhetsutövare ska aktivt ange att man inte överskrider tröskelvärde för föroreningar enligt bilaga II (artikel 5.2)

Naturvårdsverket instämmer i förslaget om att verksamhetsutövarna aktivt ska ange att man inte överskrider tröskelvärde för föroreningarna i bilaga II, då hela datasetet kommer att bli tydligare och dess information kommer att bli mer jämförbar.

I syfte att begränsa verksamhetsutövarnas rapporteringsbörda anser vi dock att det är viktigt att kommissionen tar fram en tydlig vägledning kring vilka föroreningar som förväntas förekomma från respektive verksamhet enligt bilaga I.

Möjlighet till förenklat rapporteringsförfarande för djurhållnings- och fiskodlingsverksamheter avseende utsläpp (artikel 5.10)

Naturvårdsverket instämmer i förslaget till ett möjligt förenklat rapporteringsförfarande avseende utsläpp för djurhållnings- och fiskodlingsverksamheter eftersom förfarandet beaktar verksamhetsutövarnas rapporteringsbörda. Vi gör bedömningen att beräkning av utsläpp med hjälp av generella emissionsfaktorer utifrån reningsgrad sannolikt kommer att höja kvalitén i rapporterade data och öka jämförbarheten mellan verksamheterna inom sektorn både på nationell- och på europisk nivå.

Det bör dock framhållas att det krävs att berörda verksamhetsutövare rapporterar aktivitetsdata, till exempel antal djurenheter per efterfrågade djurslag, samt eventuell reningsutrustning till den behöriga myndigheten för att denna ska kunna beräkna utsläppen med hjälp av generella emissionsfaktorer. Ansvarsfördelning och metodik måste dock stämmas av och utredas vidare tillsammans med Jordbruksverket.

Naturvårdsverket anser att kommissionen, via ett framtida vägledningsdokument, bör ange vilka emissionsfaktorer som ska användas per renings-

⁵ Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om ändring av direktiv 2013/34/EU, direktiv 2004/109/EG, direktiv 2006/43/EG och förordning (EU) nr 537/2014.

utrustning och förorening i syfte att säkerställa att rapporterade data för sektorn blir jämförbara mellan länderna.

Förenklad mekanism för framtida revidering av bilaga I (artikel 14.1) och II (artikel 14.2)

Naturvårdsverket instämmer i förslaget om en förenklad mekanism för framtida revidering av bilaga I (verksamheter) och II (föroreningar), då det möjliggör en mer dynamisk och därmed fortsatt aktuell förordning i framtiden.

Vi instämmer också i kommissionens ställningstagande om att det är viktigt att samstämmighet avseende verksamheter och föroreningar uppnås med annan relaterad EU-miljölagstiftning, men anser att det även är viktigt att hänsyn tas till relaterade multilaterala miljööverenskommelser, till exempel Stockholmskonventionen, Luftvårdskonventionen och Montrealprotokollet, i syfte att uppnå internationell samstämmighet samt en ökad användbarhet.

Revidering av bilaga I (verksamheter)

Naturvårdsverket instämmer i ändringsförslaget avseende bilaga I, då det innebär en ökad samstämmighet med IED och delar av MCPD⁶.

Vi konstaterar dock att nuvarande struktur och kapacitetsgränser i miljöprövningsförordningen inte är förenligt med förslaget avseende djurhållnings- (nötkreatur, grisar och fjäderfän med 150 djurenheter eller mer) och fiskodlingsverksamheter (100 ton producerad fisk/skaldjur). Detta innebär att det i dagsläget är svårt att överblicka hur många verksamhetsutövare som berörs av förslaget. Vi anser därför att förslaget behöver utredas vidare tillsammans med Jordbruksverket.

Nuvarande bilaga II (föroreningar) oförändrad

Förslaget inkluderar inte en revidering av föroreningar enligt nuvarande bilaga II. Naturvårdsverket anser att bilaga II är i stort behov av en revidering eftersom den saknar många föroreningar som är avgörande för miljön och vår hälsa.

Vi anser att Sverige bör verka för att arbetet med att revidera bilaga II av föroreningar och dess tröskelvärden påbörjas omgående.

⁶ Medium Combustion Plant Directive (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2193)

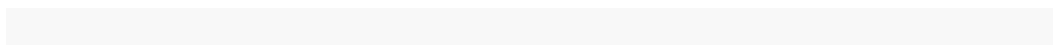
Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektör Björn Risinger efter föredragning av avdelningschef Maria Ohlman.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit tillförordnade enhetschefen Jenny Oltner, handläggarna Petter Larsson-Garcia och Izabela Tyrka-Pettersson.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Björn Risinger

Maria Ohlman

Kopia till:

anna.cedrum@regeringskansliet.se
cecilie.windspoll@regeringskansliet.se